

Aan: Het college van B&W van de Gemeente Loon op Zand

Kaatsheuvel, 5 oktober 2026

Betreft: Advies ASD over Beleidsregels Jeugdhulp 2026 gemeente Loon op Zand (conceptversie 18-09-2026)

Geacht college,

Met belangstelling heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) kennisgenomen van het concept Beleidsregels Jeugdhulp 2026. De ASD heeft deze beleidsregels op 24 september jl. deels besproken met de beleidsstaf. Een aantal verandertsuggesties wordt door de beleidsstaf al meegenomen in een volgende versie.

De beleidsregels vloeien voort uit de Verordening Jeugdhulp 2026, waarover de ASD in een eerder stadium al heeft geadviseerd. Ze vormen een toelichting op de verordening en verduidelijken hoe het college zijn bevoegdheid toepast. Het totale regelkader voor Jeugdhulp bestaat nu uit de Verordening (inclusief toelichting) en de Beleidsregels.

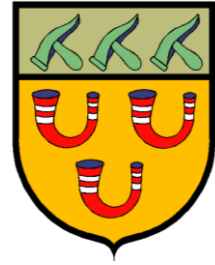
Juist omdat met de verordening en de beleidsregels een nieuwe werkwijze in gang wordt gezet, is het cruciaal om de bredere context mee te nemen en daar minstens zoveel aandacht aan te besteden als aan de tekst zelf. Tevens vragen wij opnieuw aandacht voor de leesbaarheid van de stukken, zoals door de ASD reeds geadviseerd bij de Verordeningen Jeugdhulp 2024, 2025 en 2026. Wij adviseren u te onderzoeken waarom we voor de derde maal adviezen geven die ook eerder niet zijn opgevolgd, ondanks toezeggingen.

Na het overleg met de beleidsstaf blijft er een aantal punten over waar de ASD extra de nadruk op wil leggen. Daarbij kijken we ook naar de samenhang met overig beleid, waardoor onze adviezen soms verder reiken dan alleen de strekking van deze beleidsregels en verordening. Dit doen we bewust, met het oog op een goede inbedding in de lokale gemeenschap.

Adviezen

1. Inwonersgerichte communicatie en toegankelijkheid

De ASD adviseert nogmaals om de Verordening, de Beleidsregels en de transformatieplannen gepaard te laten gaan met heldere en duidelijke communicatie richting inwoners. In uw reactie op ons eerdere advies geeft u aan inwoners te willen informeren via het op te stellen strategisch communicatieplan.

De ASD vraagt zich af wanneer dit communicatieplan gereed is en of dit tijdig genoeg is om inwoners te informeren over de wijzigingen voor 2026. Voor de — vaak kwetsbare — inwoners met een ondersteuningsbehoefte is er momenteel nog te veel onduidelijk. Wij adviseren daarom met klem:

- **Visualisatie:** Zet infographics in ter verduidelijking van complexe teksten.
- **Overzicht van loketten:** Bied een helder overzicht van de diverse loketten (zoals wijkteam, zorgloket, SLT) met uitleg over hun werkwijze, verantwoordelijkheden, bemensing en toegankelijkheid.
- **Uitleg van tredes:** Licht de werkwijze met de tredes 1 t/m 4 in eenvoudige taal toe. Leg met name de vrij toegankelijke ondersteuning (trede 1 en 2) uit in samenhang met de geïndiceerde zorg (trede 3 en 4), om zo het gesprek bij de loketten te ondersteunen.
- **Checklist-functie:** Gebruik de adviezen van de ASD als checklist bij de verdere vormgeving van de lopende trajecten (zoals de aanbesteding op trede 2, het strategisch communicatieplan en de sociale kaart e.d.).

2. Scherpste en kwaliteit bij de Toegang (Hoofdstuk 1)

Hoofdstuk 1 bevat een beknopte samenvatting van de visie op normaliseren, systemisch werken en maatwerk. Deze visie kan stigmatisering voorkomen en het probleemoplossend vermogen van gezinnen en de gemeenschap versterken. Keerzijde is dat inwoners mogelijk te snel worden verwezen naar goedkopere, lichte voorzieningen in het voorliggend veld die mogelijk niet toereikend zijn, waardoor problematiek verergert. Het succes staat of valt met een goede inschatting bij de toegang.

- **Advies:** Blijf alert op (subtiële) signalen van ernstige problematiek die uiterlijk kunnen lijken op lichte problemen. Zorg voor een professionele en gekwalificeerde bemensing van de Toegang.

3. Borging van maatwerk en duidelijke voorlichting

Wat in het ene gezin op eigen kracht kan worden opgelost, vraagt in een kwetsbaar gezinssysteem om professionele hulp.

- **Advies:** Voorkom de valkuil van starre, algemene criteria rondom 'bovengebruikelijke hulp', zodat maatwerk gericht op het gezinssysteem mogelijk blijft. Neem in de

communicatie naar inwoners praktische voorbeelden op ter verheldering; dit bevordert het begrip en de acceptatie van de transformatie.

4. Concrete voorzieningenlijst op trede 2

De lijst met voorzieningen in de verordening is momenteel te algemeen geformuleerd.

- **Advies:** Zorg zo snel mogelijk voor een concrete en actuele lijst van beschikbare voorzieningen op trede 2. Dit bevordert de zelfredzaamheid, ontlast het zorgloket en voorkomt wachtlijsten. Zorg dat zowel de gemeentelijke website als de digitale verwijzingen naar de website van Hart van Brabant deze informatie correct bevatten.

5. Stroomlijning van werkprocessen en routekaart

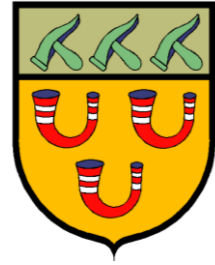
Landelijk signaleren organisaties dat werkprocessen rondom SLT's complexer worden en vertraging veroorzaken.

- **Advies:** Werk de werkprocessen helder uit om de praktijk werkbaar te houden en wachtlijsten te beperken. Ontwerp een overzichtelijke 'routekaart' vanuit het perspectief van de inwoner. Deel deze breed onder inwoners, professionals in trede 2, 3 en 4, en onderwijsinstellingen (inclusief regionale scholen waar inwoners van Loon op Zand onderwijs volgen).

6. Afstemming met het medisch domein

Aanmeldingen via het medisch domein verlopen in de praktijk vaak sneller dan via het gemeentelijk zorgloket.

- **Advies:** Onderhoud nauw overleg met huisartsen en praktijkondersteuners (POH-GGZ) om procedures goed op elkaar af te stemmen, zodat er snel geschakeld kan worden.

7. Proactieve inzet van Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO)

- **Advies:** Zorg voor een actieve bekendmaking van onafhankelijke cliëntondersteuning. Bied OCO standaard en direct bij het eerste contact aan iedere inwoner met een hulpvraag aan.

8. Eenduidige terminologie en heldere verwijzing

- **Advies:** Schep duidelijkheid in de verzameling termen die gebruikt wordt voor de diverse loketten en functies (zorgloket, triageteam, wijkteam, SLT, jeugdconsulent, etc.) en expliciteer ieders bevoegdheden. Geef aan externe verwijzers helder aan welk specifiek loket bedoeld wordt bij een verwijzing naar "de gemeente".

9. Transformatie vanuit samenwerking in plaats van een top-down benadering

De beleidsregels en verordening ademen nu sterk de sfeer uit van "de gemeente bepaalt en betaalt" van bovenaf, ingestoken vanuit afschaling en bezuiniging. Een inwoner die leest dat hij recht heeft op "de goedkoopst passende zorg" voelt zich snel afgeserveerd, wat stressverhogend werkt. Dit terwijl de regelgeving inhoudelijk voldoende ruimte biedt voor maatwerk en zorgvuldige afweging.

- **Advies:** Herformuleer voorlichtingsmateriaal vanuit het principe van "samen zoeken naar de meest passende ondersteuning". Pas als een inwoner vertrouwen voelt, zal deze openstaan voor lichte ondersteuning of afschaling. Neem het herformuleren van deze beleidsnotities naar een inwonersvriendelijke en samenwerkingsgerichte toon expliciet op in het strategisch communicatieplan.

Tot slot blijft de Adviesraad Sociaal Domein graag betrokken bij de verdere ontwikkelingen rondom de verordening, de beleidsregels en de bijbehorende inwonerscommunicatie.

Wij verzoeken u een reactie op deze adviesbrief per e-mail te sturen naar de voorzitter of secretaris van de ASD via de bij u bekende e-mailadressen.

Met vriendelijke groet,

De Adviesraad Sociaal Domein

Jan Bernard Koolen,
Voorzitter

Paula Camps
Secretaris